

ΥΓΕΙΑ

Ο φαρμακευτικός κλάδος έχει προτείνει τη σύναψη μνημονίου συνεργασίας με την πολιτεία, διάρκειας 3-5 ετών, όπου θα διαμορφώνεται ένα συνοπτικό πλαίσιο στόχευσης για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, **Ολύμπιος Παπαδημητρίου**, εξηγεί ότι οι υπέρογκες χρεώσεις και η έλλειψη προβλεψιμότητας όχι μόνο φέρνουν σε απόγνωση τις εταιρείες του φαρμάκου, αλλά καθίστανται και επικίνδυνες για τους ασθενείς. «Ο κλάδος οδηγείται σε αποεπένδυση και διακυβεύεται η βιωσιμότητα πολλών εταιρειών», εξηγεί ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ.

■ Το μέτρο του clawback συνεχίζεται στη μεταμνημονιακή περίοδο και πρόκειται να ισχύσει μέχρι το 2022, ενώ, ταυτόχρονα, έχουμε τα τελευταία χρόνια έναν κλειστό προϋπολογισμό φαρμακευτικής δαπάνης στα 2,5 δισ. ευρώ που, επίσης, δεν προβλέπεται να αυξηθεί. Κύριε πρόεδρε, τι σημαίνει αυτό για τις εταιρείες του κλάδου σας, για τους ασθενείς και για τη χώρα μας;

Εξαιτίας του κλειστού, σταθερού εδώ και 4 χρόνια, φαρμακευτικού προϋπολογισμού, η χώρα μας συνεχίζει για 5 χρόνια να έχει χαμηλότερη δημόσια κατά κεφαλήν φαρμακευτική δαπάνη (188 ευρώ) και από τον μέσο όρο των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου (246 ευρώ) και από τον αντίστοιχο των χωρών της Ε.Ε. συνολικά (303 ευρώ) - των 23 χωρών της Ε.Ε. που διαθέτουν σχετικά στοιχεία. Και ενώ μέχρι τώρα οι δυσβάστακτες υποχρεωτικές επιστροφές της φαρμακοβιομηχανίας προς το κράτος δεν φαίνεται να επηρέασαν την πρόσβαση των ασθενών στις θεραπείες τους, κάτι τέτοιο φαίνεται δύσκολο να συνεχιστεί στο μέλλον, αφού οι προβλέψεις για τη φετινή χρονιά, αλλά και για τις επόμενες, φαντάζουν εξαιρετικά δυσοίωνες. Ήδη για το πρώτο δίμηνο (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2019) το clawback του ΕΟΠΥΥ είναι αυξημένο κατά 16% συγκριτικά με το πρώτο δίμηνο του 2018! Η είσοδος νέων καινοτόμων θεραπειών στη χώρα μας καθίσταται προβληματική, ενώ δεν αποκλείεται να κινδυνεύσουν να λείψουν από την αγορά και

«Ο κλάδος οδηγείται σε αποεπένδυση και οι μεγάλοι χαμένοι είναι η πραγματική οικονομία, οι ασθενείς και οι εργαζόμενοι στις εταιρείες»

καθιερωμένες θεραπείες που ήδη χρησιμοποιούνται από σημαντικό αριθμό ασθενών. Ο κλάδος οδηγείται σε αποεπένδυση και διακυβεύεται η βιωσιμότητα πολλών εταιρειών. Η πολιτική που ακολουθείται σε συνδυασμό με την έλλειψη προβλεψιμότητας δημιουργούν τεράστια βάρη στις εταιρείες, με αποτέλεσμα το προσωρινό λογιστικό όφελος για το κράτος να εκμηδενίζει τις προοπτικές ανάπτυξης, τις νέες επενδύσεις στον κλάδο, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Απομακρύνεται ολοένα και περισσότερο το τρένο της ανάπτυξης. Και, τελικά, οι μεγάλοι χαμένοι είναι η πραγματική οικονομία, οι ασθενείς και οι εργαζόμενοι στις εταιρείες του κλάδου. Ο κλειστός προϋπολογισμός των 2,5 δισ. ευρώ δυστυχώς είναι ανεπαρκής, όπως και η ίδια πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας έχει επανειλημμένως παραδεχθεί. Αν θέλει, λοιπόν, το υπουργείο Υγείας να αντιμετωπίσει δραστικά το πρόβλημα, θα πρέπει να υιοθετήσει άμεσα τη λογι-

Ολύμπιος Παπαδημητρίου Πρόεδρος ΣΦΕΕ

Η «συνταγή» για την πολιτική στο φάρμακο πρέπει να αηλιάξει άμεσα

Η χώρα μας συνεχίζει για 5 χρόνια να έχει χαμηλότερη δημόσια κατά κεφαλήν φαρμακευτική δαπάνη

κή της συνυπευθυνότητας στην υπέρβαση της δαπάνης, δηλαδή να υπάρχει κάποιο όριο στο μέγεθος της υπέρβασης που θα καταβάλλουν οι φαρμακευτικές εταιρείες. Πάνω από το όριο αυτό, η ευθύνη της υπέρβασης θα βαρύνει το κράτος, όπως συμβαίνει σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μόνο έτσι θα πάψει η πολιτεία να οχυρώνεται πίσω από την «ασφάλεια» του κλειστού προϋπολογισμού και θα εξασφαλιστεί η βούληση να ολοκληρωθούν οι μεταρρυθμίσεις που εκκρεμούν.

■ Υπάρχει, όμως, κάποιος άμεσα εφαρμόσιμος εναλλακτικός τρόπος για τη συγκράτηση της υπέρβασης της δαπάνης;

Η υπέρβαση της δαπάνης θα συγκρατηθεί αφενός με τον εξορθολογισμό του μεγέθους της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται σε πραγματικές υγειονομικές ανάγκες, αφετέρου και κατά κύριο λόγο με την άμεση υλοποίηση όλων εκείνων των δομικών μεταρρυθμίσεων που έχουν ψηφιστεί για τον έλεγχο της κατανάλωσης φαρμάκου και τη μείωση της σπατάλης, όπως θεραπευτικά πρωτόκολλα, ηλεκτρονική συνταγογράφηση στα νοσοκομεία, μητρώα ασθενών, αξιολόγηση τεχνολογιών υγείας, επιτροπή διαπραγμάτευσης. Εάν δεν ελεγχθεί η ζήτηση, θα βρισκόμαστε συνεχώς στο ίδιο ή και χειρότερο σημείο. Για το 2019

έχει προβλεφθεί μια ένεση ρευστότητας, μια αύξηση δηλαδή 45 εκατ. ευρώ για τα νοσοκομειακά φάρμακα, που είναι καλοδεχούμενη, βεβαίως, αλλά σίγουρα δεν επαρκεί. Η εξαίρεση κάποιων κατηγοριών φαρμακευτικής δαπάνης από τον κλειστό προϋπολογισμό (ανασφάλιστοι, εμβόλια) μπορεί να δώσει κάποιες ανάσες στις εταιρείες, ώστε να μη κινδυνεύσει η βιωσιμότητά τους μέχρι να εφαρμοστούν κάποιες ζωτικής σημασίας μεταρρυθμίσεις.

■ Σταθερά παρουσιάζετε ως ΣΦΕΕ την αναπτυξιακή διάσταση του κλάδου. Υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης για τον κλάδο με δεδομένη την υπάρχουσα κατάσταση;

Ο κλάδος του φαρμάκου ήδη συμβάλλει καθοριστικά στην κοινωνία, αλλά και στην οικονομία, καθώς συμβάλλει σε ποσοστό 3,5% στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ), υποστηρίζει 26.000 άμεσες και πολλαπλάσιες έμμεσες θέσεις εργασίας και αντιπροσωπεύει το 18% των συνολικών δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί σημαντική εξαγωγική δύναμη της χώρας. Με τη θεσμοθέτηση των κατάλληλων επενδυτικών και φορολογικών κινήτρων, θα υλοποιηθεί επενδυτικά πλάνα, θα αυξηθεί την κλινική έρευνα στη χώρα, με αύξηση της απασχόλησης σε ποσότητα, αλλά και ποιότητα και εντέλει θα έχει ακόμη μεγαλύτερη συμβολή στην εθνική οικονομία. Με την παρούσα κατάσταση, όμως, τις υπέρογκες χρεώσεις και την έλλειψη προβλεψιμότητας, όσα κίνητρα και εάν δοθούν, δεν θα μπορέσουμε, να προσελκύσουμε επενδύσεις. Χρειαζόμαστε, λοιπόν, αλλαγή της «συνταγής» και ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις και, μάλιστα, άμεσα. Αποτελεί ιδιαίτερα θετικό σημάδι η πρόθεση της πολιτείας να θεσμοθετήσει τον συμψηφισμό των επενδύσεων που κάνουν οι εταιρείες σε κλινικές μελέτες με το clawback που αντιστοιχεί σε κάθε εταιρεία. Αλλά είναι ένα περιορισμένης έκτασης κίνητρο. Και για την ανάπτυξη η λύση είναι η συνυπευθυνότητα πολιτείας - εταιρειών στην υπέρβαση της δαπάνης. Είναι η «μαγική» κίνηση που θα εξασφαλίσει την πολυπόθητη προβλεψιμότητα στις εταιρείες, ώστε να καταφέρουν να σχεδιάζουν για το μέλλον και θα κάνει την πολιτεία πιο αποτελεσματική στις μεταρρυθμιστικές της δράσεις, γιατί θα αναλάβει επιτέλους μέρος της ευθύνης.

■ Εδώ και δύο χρόνια απασχολεί τη δημοσιότητα η υπόθεση της φαρμακευτικής εταιρείας Novartis. Έχει πλήξει τη φαρμακοβιομηχανία το γεγονός ότι η υπόθεση εκκρεμεί εδώ και τόσους μήνες, ενώ διαρρέουν κάθε λίγο νέες κατηγορίες, εικασιές και αρνητικά δημοσιεύματα;

Ο ΣΦΕΕ έχει πάρει θέση από την πρώτη στιγμή, τονίζοντας επανειλημμένως ότι έχει εμπιστοσύνη στην ελληνική Δικαιοσύνη και ταυτόχρονα προάγει την τήρηση της νομιμότητας και της διαφάνειας, προς όφελος των ασθενών. Ευελπιστούμε να βγει το πόρισμα και να λάμψει η αλήθεια. Όσο εκκρεμεί και διαιωνίζεται η υπόθεση, με επανειλημμένα αρνητικά δημοσιεύματα, φήμες και σχόλια, πλήττεται ένας ολόκληρος κλάδος, η ελληνική κοινωνία, ακόμα και η εικόνα της χώρας μας στις άλλες αγορές. Το κυριότερο, όμως, είναι ότι βάλλονται οι ασθενείς, οι οποίοι γίνονται καχύποπτοι απέναντι στις φαρμακευτικές εταιρείες και στη συνεργασία τους με τους γιατρούς. Σύστημα υγείας χωρίς φάρμακα δεν υφίσταται και η δαιμονοποίηση του κλάδου μόνο αρνητικά αποτελέσματα μπορεί να επιφέρει. Ο φαρμακευτικός κλάδος είναι απαραίτητος για την υγεία, την οικονομία, την προσφορά υψηλού επιπέδου θέσεων εργασίας, την ανάπτυξη γενικότερα. Πότε θα συνειδητοποιήσουμε ότι με αυτή την οπτική πρέπει να τον βλέπουμε;